

VIC-rapportage eerste helft 2022

Team: Strategie, Financiën en Control

Opgesteld door: Sofie Mani

d.d. 20 juni 2022

Inleiding

In deze rapportage geven wij de constatering van de VIC-werkzaamheden¹ uit de periode januari tm medio juni 2022 weer. In deze periode lag de focus op de voorbereidende werkzaamheden van de jaarrekening en het reviewen van de interne controles zoals uitgevoerd door de eerste lijn. Deze interne controle heeft plaatsgevonden op basis van een steekproef van de accountant². Ook hebben wij vooruitgekeken naar de VIC-werkzaamheden in de tweede helft van het jaar die meer in het teken staan van processen. Van al de belangrijke financiële processen zijn de interne controleplannen gereed zodat er een vliegende start gemaakt kan worden.

De uitkomsten van de interne controle werkzaamheden worden door de accountant gebruikt voor hun controle.

In de bijlage zijn de uitkomsten van de steekproeven opgenomen

Doorkijk naar de rechtmatigheidsverantwoording 2023 door het college

De rechtmatigheidsverantwoording is weer met een jaar uitgesteld. Vanaf 2024 moet het college jaarlijks een rechtmatigheidsverantwoording afgeven over het voorgaande boekjaar³.

Maar in 2022 gaan wij niet stil zitten. 2022 wordt als een pilotjaar beschouwd zodat de kinderziektes in het proces ruim voor de rechtmatigheidsverantwoording 2023 zijn opgelost.

De rechtmatigheidsverantwoording heeft impact op de volgende documenten:

- Aanpassen controleverordening en controleprotocol naar de nieuwe situatie
- Het normenkader moet worden vastgesteld door de raad
- De inhoud van de jaarstukken veranderd:
 - o Bijlage rechtmatigheidsverantwoording
 - o Toelichting fouten en onduidelijkheden in paragraaf Bedrijfsvoering

¹ Verbijzonderde interne controle

² De accountant kiest voor een steekproef als op die wijze bij dat proces de beste controle informatie wordt verkregen. Hierdoor heeft de lijn zekerheid dat de steekproef voor de accountant bruikbaar is.

³ De gemeenten moeten over het boekjaar 2023 voor de eerste keer een rechtmatigheidsverantwoording opnemen in de jaarrekening. 2022 wordt gebruikt als pilot jaar.

Positieve bevindingen

Fouten tijdig gecorrigeerd en passende acties ondernomen

In de tweede helft van 2021 zijn de eerste steekproeven uitgevoerd. De bevindingen uit deze steekproeven zijn in kaart gebracht en hebben geleid tot aanvullende analyses. Hierdoor waren vroeg in het controleproces de fouten in beeld en zijn de passende maatregelen genomen voorafgaand aan de accountantscontrole.

Verbeterstappen inkoop hebben een positief effect

Uit de (integrale) spendanalyse zijn 15 contracten geconstateerd met een onrechtmatigheid. Hiervan zijn 11 contracten reeds stopgezet in 2021 of staat de nieuwe aanbesteding op korte termijn in de planning. Het totale bedrag van de onrechtmatigheid voor 2021 is € 1.124.000 wat een daling is ten opzichte van de rechtmatigheidsfout in 2020 van € 3.782.000 voor 30 crediteurendossiers.

Bevindingen

Bewustwording onderbouwing prestatieverlevering groeit

Steeds vaker weten de prestatieverklaarders audit en administratie te vinden voor hun vragen over wat nu een goede prestatieverklaring is. Men wordt zich bewust van de noodzaak van een goede prestatieverklaring en wil dit graag juist doen.

Nog enkele prestatieverklaarders kunnen helemaal niet uit de voeten met het geven van een onderbouwing bij de prestatie en hebben hiervoor extra begeleiding nodig.

Het is noodzaak dat het beleid voor prestatieverklaren snel wordt opgesteld zodat de prestatieverklaarders geholpen worden met een prestatieverklaring passende bij hun proces.

Vaste kwaliteitsmedewerkers in de lijn zijn noodzaak.

Dit jaar zijn voor het eerst de interne controlewerkzaamheden door de lijn uitgevoerd. De accountant heeft de steekproef verdeeld in drie tranches en zijn uitgevoerd door de medewerkers die toevallig tijd hadden. Dit heeft geleid tot wisselende kwaliteiten in de uitvoering per tranche en is het lastig om coaching te geven vanuit audit omdat het telkens andere medewerkers zijn. Ook met het oog op "Huis op orde" en de rechtmatigheidsverantwoording 2023 is het van belang om per (risicovol) proces vaste kwaliteitsmedewerkers verantwoordelijk te maken voor de goede procesbeschrijvingen en adequate interne controles.

Kastellingen vanaf nu ingebed als vaste activiteit

Tijdens het opstellen van de controledossiers van de accountant is geconstateerd dat de kastellingen bij het KCC niet met een passende frequentie worden uitgevoerd. Dit heeft als gevolg dat het saldo per 31-12-2021 niet op betrouwbare wijze is vastgesteld. Ook met het oog op diefstal is het van belang regelmatig kastellingen uit te voeren. De bedragen van de kas wijken niet significant af van eerdere jaren waardoor aannemelijk is dat het bedrag juist is. Gezien het geringe bedrag van de kas heeft dit geen gevolgen voor de controle.

Per direct is ingesteld dat elk kwartaal kastellingen plaatsvinden. In Q1 heeft dit voor het eerst plaatsgevonden.

Adviezen

- 2022 als pilotjaar voor de rechtmatigheidsverantwoording zodat de kinderziektes tijdig zijn opgelost.
- Stel prioriteit bij het opstellen van het beleid bij prestatieverklaren en implementeer deze.
- Het is noodzaak kwaliteitsmedewerkers aan te stellen die als hoofdtaak de inrichting en uitvoering van de interne beheersing van het proces krijgen. En de kwaliteit van het proces inzichtelijk maken op basis van de interne controle.
- Blijf de kastellingen elk kwartaal uitvoeren.

Bijlage: Detailbevindingen steekproef interne controle

Onderstaand de bevindingen die tijdens uitvoering van de steekproeven door de kwaliteitsmedewerkers zijn geconstateerd. De VIC heeft een review uitgevoerd op de werkzaamheden en kan zich vinden bij onderstaande bevindingen. Bij de VIC is onbekend of al deze bevindingen met de medewerkers in de lijn zijn afgestemd.

Investerings

Grootboek	Omschrijving	Bedrag	Wat gaat hier mis? Wat is het gevolg voor de jaarrekening? Wat nu?
Renovatie / verbouwing Stadhuis	Afrekening BAM/ Woerden	€ 519.784	<i>Wat gaat hier mis?</i> Dit betreft een vervangingsinvestering. Het lijkt erop dat het te vervangen pand ook nog op de activastaat te staan. In de activastaat is het actief "1202001 Stadhuis, centrale huisvesting Middelland 1993" opgenomen. Op dit actief wordt niet (meer) afgeschreven. De restant boekwaarde is € 2,5 mln. Als dit de grondwaarde betreft, is dit terecht nog geactiveerd. Als dit ook het gebouw betreft, dan is dit (mogelijk) niet terecht (gezien de ingrijpende verbouwing) aangezien deze is vervangen. <i>De activa staat is beoordeeld op het feit of de gebouwen nog in ons bezit zijn. Hierop zijn geen bevindingen geconstateerd. De gebouwen zijn in ons bezit.</i>
Verbetering wegen-structuur Woerden West	termijn 3 en 4, reconstructie Boerendijk	€ 238.276	<i>Wat gaat hier mis?</i> Het betreft een factuur die deels onderhoud en deels investeringen betreft. Het bedrag lijkt echter niet juist onderverdeeld te zijn over investeringen en onderhoud. M.n. de boeking m.b.t. de riolering en groen is te hoog. <i>Deze casus is besproken met de lijn. Er is besloten nu de verdeling van de facturen over de verschillende categorieën niet te corrigeren. In 2022 wordt het project afgerond en zal team R&B definitief moeten bepalen wat de werkelijke verdeling van de kosten is. Mogelijk dat dan een correctie gemaakt wordt. Aangezien de afschrijvingskosten pas vanaf 2023 gaan lopen, heeft een eventuele onjuiste verdeling geen effect op de kapitaallasten.</i>
Renovatie / verbouwing Stadhuis	Werkzaamheden januari 2021 Sloop gemeentehuis/ nieuwbouw	€ 9.953	<i>Wat gaat hier mis?</i> Dit betreft een factuur voor juridische kosten. Juridische kosten mogen niet geactiveerd worden maar moeten t.l.v. de exploitatie kosten worden geboekt. Samengevat is dit een verschuivingen van onderhoud naar investeringen. <i>Deze post is gecorrigeerd.</i>

Op basis van bovenstaande bevindingen is een aanvullende analyse uitgevoerd. Deze heeft gezorgd voor een correctie van € 779K op de posten die onterecht als investering waren opgenomen.

Factuurverwerking en prestatieverklaren - steekproef grote contracten

Eerdere bevindingen zijn weggenomen

Factuurverwerking en prestatieverklaren – steekproef inkoopfacturen

Grootboek	Omschrijving	Bedrag	Wat gaat hier mis? Wat is het gevolg voor de jaarrekening? Wat nu?
Vrijverval-riolering	Reconstructie Boerendijk Termijn 1	€ 165.024	<i>Wat gaat hier mis?</i> Het betreft een factuur die deels onderhoud en deels investeringen betreft. Het bedrag is echter niet juist onderverdeeld over investeringen en onderhoud. <i>Deze casus is besproken met de lijn. Er is besloten nu de verdeling van de facturen over de verschillende categorieën niet te corrigeren. In 2022 wordt het project afgerond en zal team R&B definitief moeten bepalen wat de werkelijke verdeling van de kosten is. Mogelijk dat dan een correctie gemaakt wordt. Aangezien de afschrijvingskosten pas vanaf 2023 gaan lopen, heeft een eventuele onjuiste verdeling geen effect op de kapitaallasten.</i>
Investeringsfonds	Subsidie 2021	€ 50.310	<i>Wat gaat hier mis?</i> Deze factuur valt niet onder de exploitatiekosten maar onder de verstrekte subsidies. <i>Wat is het gevolg voor de jaarrekening?</i> Deze verkeerde boeking heeft geen gevolgen voor de jaarrekening maar wel voor de IV3 verantwoording. <i>Wat nu?</i> Vervolgactie: Er heeft overleg plaatsgevonden met de accountant over dit type verkeerde boekingen en hoe we dit juist in de IV3 verantwoording kunnen krijgen. Medio 2022 wordt hier vervolg aan gegeven.
Multifunctionele centra's (MFA's)	Subsidie 2021	€ 31.000	<i>Wat gaat hier mis?</i> Deze factuur valt niet onder de exploitatiekosten maar onder de verstrekte subsidies. <i>Wat is het gevolg voor de jaarrekening?</i> Deze verkeerde boeking heeft geen gevolgen voor de jaarrekening maar wel voor de IV3 verantwoording. <i>Wat nu?</i> Vervolgactie: Er heeft overleg plaatsgevonden met de accountant over dit type verkeerde boekingen en hoe we dit juist in de IV3 verantwoording kunnen krijgen. Medio 2022 wordt hier vervolg aan gegeven.
Zwembad Woerden (vastgoed)	Tweede termijn 50% geluidssysteem	€ 20.312	<i>Wat gaat hier mis?</i> Dit betreft een factuur voor het geluidssysteem wat een activa betreft. Activa moeten worden geactiveerd onder de investeringen en niet t.l.v. de exploitatie kosten worden geboekt. Samengevat is dit een verschuivingen van investeringen naar onderhoud. <i>Deze post is gecorrigeerd voorafgaand aan de controle van de accountant.</i>
Zwembad Woerden (vastgoed)	geluidssysteem	€ 20.312	<i>Wat gaat hier mis?</i> Dit betreft een factuur voor het geluidssysteem wat een activa betreft. Activa moeten worden geactiveerd onder de investeringen en niet t.l.v. de exploitatie kosten worden geboekt. Samengevat is dit een verschuivingen van investeringen naar onderhoud. <i>Deze post is gecorrigeerd voorafgaand aan de controle van de accountant.</i>

Grootboek	Omschrijving	Bedrag	Wat gaat hier mis? Wat is het gevolg voor de jaarrekening? Wat nu?
Investeringsfonds	Subsidie 2021	€ 16.201	<i>Wat gaat hier mis?</i> Deze factuur valt niet onder de exploitatiekosten maar onder de verstrekte subsidies. <i>Wat is het gevolg voor de jaarrekening?</i> Deze verkeerde boeking heeft geen gevolgen voor de jaarrekening maar wel voor de IV3 verantwoording. <i>Wat nu?</i> Vervolgactie: Er heeft overleg plaatsgevonden met de accountant over dit type verkeerde boekingen en hoe we dit juist in de IV3 verantwoording kunnen krijgen. Medio 2022 wordt hier vervolg aan gegeven
Energie	Subsidie	€ 4.000	<i>Wat gaat hier mis?</i> Deze factuur valt niet onder de exploitatiekosten maar onder de verstrekte subsidies. <i>Wat is het gevolg voor de jaarrekening?</i> Deze verkeerde boeking heeft geen gevolgen voor de jaarrekening maar wel voor de IV3 verantwoording. <i>Wat nu?</i> Vervolgactie: Er heeft overleg plaatsgevonden met de accountant over dit type verkeerde boekingen en hoe we dit juist in de IV3 verantwoording kunnen krijgen. Medio 2022 wordt hier vervolg aan gegeven

Uit de aanvullende analyse gericht op investeringen in de exploitatiekosten heeft een correctie van plus minus 250K plaatsgevonden

Financial reporting - memorialen

Geen foutieve boekingen geconstateerd in de steekproef.

De basis van de boeking is nu nog een mail gericht aan de administratie. Dit is niet in lijn met de eerder gemaakte afspraken dat gebruik moet worden gemaakt van een standaard formulier. Het gebruik van het formulier voorkomt bij de medewerkers van de administratie uitzoekwerk en navragen. Het proces zal efficiënter worden uitgevoerd.

Subsidieverstrekingen

	Bedrag	Wat gaat hier mis? Wat is het gevolg voor de jaarrekening? Wat nu?
1	€ 144.000	<i>Wat gaat hier mis?</i> 1. Deze factuur valt niet onder de verstrekte subsidies maar onder de exploitatiekosten. 2. De facturen zijn betaald zonder de aanwezigheid van een overeenkomst. <i>Wat is het gevolg voor de jaarrekening?</i> 1. Deze verkeerde boeking heeft geen gevolgen voor de jaarrekening maar wel voor de IV3 verantwoording. 2. Dit contract is bij de controle op de inkoop al als onrechtmatig opgenomen. (contract 2) <i>Wat nu?</i> 1. Vervolgactie: Er heeft overleg plaatsgevonden met de accountant over dit type verkeerde boekingen en hoe we dit juist in de IV3 verantwoording kunnen krijgen. Medio 2022 wordt hier

	Bedrag	Wat gaat hier mis? Wat is het gevolg voor de jaarrekening? Wat nu?
		vervolg aan gegeven 2. De leveringen moeten worden stopgezet en een nieuw aanbesteding traject moet worden aangegaan.
2	€ 114.533	<i>Wat gaat hier mis?</i> Deze factuur valt niet onder de verstrekte subsidies maar onder de exploitatiekosten. <i>Wat is het gevolg voor de jaarrekening?</i> Deze verkeerde boeking heeft geen gevolgen voor de jaarrekening maar wel voor de IV3 verantwoording. <i>Wat nu?</i> Vervolgactie: Er heeft overleg plaatsgevonden met de accountant over dit type verkeerde boekingen en hoe we dit juist in de IV3 verantwoording kunnen krijgen. Medio 2022 wordt hier vervolg aan gegeven
3	€ 101.330	<i>Wat gaat hier mis?</i> Deze factuur valt niet onder de verstrekte subsidies maar onder de exploitatiekosten. In het contract is een jaarlijkse indexering openomen. Voor 2021 is vergeten deze indexering toe te passen. <i>Wat is het gevolg voor de jaarrekening?</i> Deze verkeerde boeking heeft geen gevolgen voor de jaarrekening maar wel voor de IV3 verantwoording. Het ontbreken van de indexering is direct gecorrigeerd. Er is navraag gedaan over soortgelijke posten maar dit is een eenmalige fout gebleken. Deze fout heeft geen gevolgen voor de jaarrekening. <i>Wat nu?</i> Vervolgactie: Er heeft overleg plaatsgevonden met de accountant over dit type verkeerde boekingen en hoe we dit juist in de IV3 verantwoording kunnen krijgen. Medio 2022 wordt hier vervolg aan gegeven

Grondexploitatie - opbrengsten

Geen bevindingen

Grondexploitatie - lasten

Geen bevindingen

Inkopen (aanbestedingen)

Contract	Bedrag onrechtmatig	Oorzaak en gevolg
1	€ 200.773	De aanbesteding is begin 2022 opgestart
2	€ 144.000	Dit contract betreft een sociale dienst die in 2017 een aanbestedingstraject heeft doorlopen. Nu gaat deze over de EU-grens van 750K waardoor blijkt dat het verkeerde aanbestedingstraject is doorlopen. Oorzaak betreft het verkeerd ramen van de opdracht.
3	€ 86.470	Het contract is in 2021 langs de inhuurdesk gelopen waardoor deze nu rechtmatig is voor de rest van 2021. De eerste maanden voorafgaand aan het afsluiten van het contract via de inhuurdesk zijn onrechtmatig rekening houdend met de te lage inschatting van het onrechtmatige bedrag in 2020 voor fout 2021.
4	€ 193.000	Contract is niet via de inhuurdesk gelopen.
5	€ 20.000	Overeenkomst is gestopt
6	€ 15.600	Het contract is in mei Europees aanbesteed. De onrechtmatigheid betreft de periode van jan tot en met april.
7	€ 93.000	Dit contract is wel meegenomen in de aanbesteding in 2021, maar deze partij heeft geen gunning gehad.
8	€ 70.463	Begin 2022 opnieuw aanbesteed
9	€ 42.000	In 2024 nieuwe aanbesteding. Nu niet mogelijk om dit contract stop te zetten.
10	€ 88.095	Contract is in 2021 opnieuw aanbesteed.
11	€ 26.270	Onrechtmatig van jan tot en met april, daarna via de inhuurdesk opnieuw aanbesteed.
12	€ 50.000	Begin 2022 opnieuw aanbesteed.
13	€ 44.464	Wordt stopgezet
14	€ 35.000	Overeenkomst is stopgezet en opnieuw aanbesteed
15	€ 14.900	Contract is stopgezet
Totaal	€ 1.124.035	

Jeugdwet en uitkeringen WMO

Uit de interne controle zijn de volgende bevindingen geconstateerd:

Fout: € 124.446,16

Onzeker: € 772.870,42

Bij de gegevensgerichte detailcontrole over Q1 en Q2 2021 is een fout geconstateerd met betrekking tot het woonplaatsbeginsel bij verhuizing van buiten Woerden naar Woerden en verlengde Jeugdwet. N.a.v. deze fout zijn aanvullende controles uitgevoerd welke zijn besproken met accountant PSA. Van een aantal fouten zijn de financiële consequenties hersteld. Van een 4 tal foutief afgegeven indicaties is de kans op herstel van financiële consequenties nihil. Het bedrag wat hiermee gemoeid is, wordt als fout aangemerkt. Het totale bedrag van onzekerheid is hoger dan afgelopen jaar door de interne controle is vastgesteld. Gezien de marge voor de onzekerheid zijn de kosten en baten afgewogen en is besloten om geen extra controlemaatregelen uit te voeren. De onzekerheid bestaat uit zorgaanbieders met een productie van minder dan € 50.000,- waardoor zij geen accountantsverklaring hoeven te overhandigen. Er is goed contact en nauwe samenwerking met deze aanbieders. Er zijn geen signalen van problemen bij deze aanbieders. Een aantal van de zorgaanbieders zaten vorig jaar reeds in de extra controle op prestatielevering. Bij deze controle zijn geen onvolkomenheden bij geconstateerd.

Sinds 2018 voert de gemeente steekproefsgewijs interviews met inwoners die een PGB hebben om de prestatielevering vast te stellen. Door het vaststellen van de geleverde prestatie kan de rechtmatigheid van de bestedingen vanuit het PGB aangetoond worden. De gemeente beschouwt de onzekerheid daarom als € 0,-. Voorgaande jaren heeft accountant PSA het onderzoek naar prestatielevering niet meegenomen in de jaarrekening.